

DECIZIE

30 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Novac

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Lisnic Mihai,

în cauza civilă la acțiunea înaintată de către Lisnic Mihai împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei, executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Lisnic Mihai din motivul neînlăturării neajunsurilor,

a c o n s t a t a t:

La 03.04.2013, reclamantul Mihail Lisnic s-a adresat cu acțiune împotriva Ministerul Justiției, solicitând constatarea încălcării de către autoritățile Republicii Moldova a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu obligarea Ministerului Justiției să repare prejudiciul moral în sumă de 20000 euro și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 26.11.2013 a sesizat Judecătoria Soroca cu cerere către Departamentul de Executare privind încasarea sumei de 2890 lei cu titlu de prejudiciu material și 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în urma atitudinii neglijente a colaboratorilor Oficiului de Executare Soroca care de la primirea Titlului executoriu din 14.12.2006 și până la 12.04.2007 nu a efectuat nici o acțiune, restituindu-l din motivul că debitorul SRL „Milagro” nu dispune de mijloace bănești sau bunuri care puteau fi urmărite.

La 26.11.2008, prin hotărârea Judecătoriei Soroca a fost respinsă cererea reclamantului împotriva Oficiul de Executare Soroca privind recuperarea prejudiciului moral și material, ca fiind neîntemeiată, care ulterior a fost menținută prin deciziile Curții de Apel Bălți din 19.05.2009 și a Curții Supreme de Justiție din 18.11.2009.

Ulterior, la 15.01.2010, reclamantul a depus cerere la CEDO în legătură cu pretinsa încălcare a drepturilor sale constituționale la judecarea cauzei în termen rezonabil și la o judecare echitabilă, considerând că instanța de fond și instanțele ierarhic superioare au emis hotărâri prin care au apreciat neobiectiv, incomplet și unilateral probele, fără a verifica veridicitatea lor.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18.06.2013, a fost respinsă ca fiind tardivă acțiunea înaintată de către Lisnic Mihai.

La 09.07.2013, Lisnic Mihai a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29.10.2013, nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat termen apelantului până la 17.12.2013 ora 11.00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.12.2013, s-a dispus restituirea cererii de apel pe motiv de neînlăturare a neajunsurilor.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26.02.2014, a fost casată încheierea din 17.12.2013 și restituită cauza la etapa de primire a cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.03.2014, nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat termen până la 22.04.2014 pentru prezentarea apelului motivat. Totodată, apelantul a fost preîntâmpinat despre posibilitatea restituirii apelului.

La 25.04.2014, Lisnic Mihai a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18.06.2013.

Totuși, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27.05.2014, s-a dispus restituirea cererii de apel pe motiv de neînlăturare a neajunsurilor de către apelant.

La 08.07.2014, Lisnic Mihai a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 27.05.2014, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru a fi judecată în ordine de apel.

În motivarea recursului a menționat că la 17.03.2014 Curtea de Apel Chișinău nu a dat curs cererii de apel și a acordat termen de până la 22.04.2014 pentru prezentarea apelului motivat.

Însă, recurentul consideră că instanța de apel neîntemeiat a dispus în privința sa precum că nu a înlăturat neajunsurile indicate de instanță, deoarece la dosar este cerere de apel depusă încă la 09.07.2013 și menționează, totodată, că a depus cerere de apel motivată, semnată la 07.04.2014, remisă prin intermediul oficiului poștal, respectând astfel indicațiile instanței.

În acest context, califică încheierea instanței de apel din 27.05.2014 ca fiind neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel urma să examineze cererea de apel și să adopte soluția legală în conformitate cu art. 373 CPC, ceea ce nu a avut loc.

Ca urmare, consideră că prin restituirea apelului i-a fost îngăduit accesul liber la justiție și lezat dreptul la un proces echitabil.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond din următoarele considerentele.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că scrisoarea privind expedierea copiei încheierii instanței de apel recurate pentru cunoștință este datată cu 23.06.2014, iar recurentul a recepționat-o prin poștă la 27.06.2014, potrivit plicului anexat (f.d.104).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și

a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17.03.2014 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Lisnic Mihai împotriva hotărârii primei instanțe din 18.06.2013, fiind acordat apelantului termen până la 22.04.2014 pentru prezentarea apelului motivat, fiind preîntâmpinat despre restituirea cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței și fiind fixată următoarea ședință pentru data de 29.04.2014 ora 11.00.

La 25.04.2014, Curtea de Apel Chișinău a înregistrat cererea de apel motivată depusă de către Lisnic Mihai, fiind depășit termenul limită indicat de instanța de apel.

Ulterior, prin încheierea instanței de apel din 27.05.2014 a fost restituit apelul pentru neînlăturarea neajunsurilor indicate.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că în aparență instanța de apel a respectat prevederile art. 368 alin.(1) și 369 alin.(1) lit.a) CPC, adică când cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor, respectiv, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în acest sens.

Or, se constată că într-adevăr apelantul Lisnic Mihai nu a depus cererea de apel motivată în interiorul termenului acordat de instanța de apel, adică până la 22.04.2014.

Însă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că împotriva hotărârii primei instanțe din 18.06.2013, Lisnic Mihai a depus cerere de apel la 09.07.2013 (f.d.37), apel adițional la 29.11.2013 (f.d.49), iar la 25.04.2014 a mai depus prin intermediul oficiului poștal cerere de apel semnată de apelant și datată cu 07.04.2014 (f.d.82).

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că depunerea apelului ulterior termenului indicat pentru 22.04.2014, a fost totuși depus cu certitudine la 25.04.2014 (f.d.82), adică aproape cu o lună înainte ca să aibă loc ședința de judecată din 27.05.2014, dată la care instanța de apel a restituit prin încheiere apelul declarat de către Lisnic Mihai, fiind calificat de instanță ca o neîndeplinire a indicațiilor de către apelant.

Or, instanța de recurs apreciază că în asemenea circumstanțe acțiunile apelantului nu pot fi calificate ca o neîndeplinire a indicațiilor instanței de apel, dimpotrivă, au fost încălcate drepturile procesuale ale apelantului Lisnic Mihai.

Aceasta, deoarece neprezentarea de către Lisnic Mihai a cererii de apel motivate până la 22.04.2014, nu a creat instanței de apel obstacole în vederea examinării pricinii în ordine de apel la 27.05.2014, dată la care indicațiile instanței erau deja înlăturate de apelant cu mult timp înainte, la 25.04.2014, când a fost depus apelul.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atrage atenția că acordarea de către instanța de apel a termenului limită pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel pentru o dată care nu coincide

cu data și ora ședinței de judecată, produce situații confuze pentru părțile în proces, fapt ce necesită a fi evitat.

În speță, este important de reținut și faptul că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, în jurisprudența sa constantă, Înalta Curte a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că este neîntemeiată încheierea Curții de Apel Chișinău din 27.05.2014 prin care cererea de apel a fost restituită apelantului, fapt ce impune admiterea recursului declarat de către Lisnic Mihai, casarea încheierii cu remiterea pricinii la judecare în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit.b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Lisnic Mihai.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, cu remiterea cauzei pentru judecarea apelului în fond, în cauza civilă la acțiunea înaintată de către Lisnic Mihai împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei, executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii:

Svetlana Novac

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală